

Onderzoeksverantwoording Groninger Jeugdpanel

Verantwoording van werving van het panel

Sociaal Planbureau Groningen

Onderdeel van CMO STAMM

2024

Datum: maart 2024

Voor aanvullende vragen: info@sociaalplanbureaugroningen.nl

1. Inleiding

Sociaal Planbureau Groningen beheert sinds 2022 het Groninger Jeugdpanel. Het panel is een kwalitatief onderzoeksinstrument dat de ervaringen van jongeren tussen de 12 en 18 jaar (voortgezet onderwijs) in de provincie Groningen in beeld brengt. Aan dit Groninger Jeugdpanel nemen op dit moment jongeren deel die op 9 verschillende scholen voor voortgezet onderwijs zitten. De scholen bevinden zich verspreid over de provincie Groningen en bieden verschillende onderwijstypes¹. Jongeren uit verschillende klassen (en dus leeftijden) worden gevraagd hun mening te delen. Per uitvraag worden gemiddeld 300 tot 400 jongeren bevestigd.

1.2 Beknopte werkwijze

Het Groninger jeugdpanel bestaat uit een aantal scholen die bereid zijn om ruimte te bieden aan Sociaal Planbureau Groningen om uitvragen te doen onder leerlingen en verdiepende gesprekken te voeren in specifieke klassen. Dat doet Sociaal Planbureau Groningen op de volgende wijze:

- Er worden ieder jaar drie deelonderzoeken uitgevoerd. De uitvragen vinden plaats rond september, december en mei.
- De thematiek van de vragenlijsten is gebaseerd op actuele maatschappelijke ontwikkelingen, onderwerpen die jongeren zelf aandragen en vragen van lokale overheden en maatschappelijke organisaties.
- Er worden korte eenvoudige digitale vragenlijsten ingezet die leerlingen gemakkelijk kunnen beantwoorden. Wanneer mogelijk worden de vragenlijsten samen met jongeren en/of docenten ontwikkeld, zodat het niveau goed aansluit bij de jongeren.
- Leerlingen van de school worden gevraagd om in de klas of via de digitale schoolomgeving de vragenlijst in te vullen. Dit kan voor de hele school, maar ook bij een aantal klassen.
- Op elke school wordt in één klas, door medewerkers van Sociaal Planbureau Groningen, een verdiepend gesprek gevoerd op basis van de resultaten van de vragenlijst. Hierbij worden werkvormen ingezet die geschikt zijn voor jongeren om de resultaten te duiden.
- In de klas wordt de deelname aan de verdiepende gesprekken verbonden met lesinhoud van de vakken burgerschap of maatschappijleer. Jongeren doen dus niet alleen mee, maar leren tegelijkertijd waarom het onderzoek gedaan wordt en waarom hun mening belangrijk is. Daarnaast leren ze wat andere jongeren vinden van het onderwerp en denken ze mee over mogelijke oplossingsrichtingen voor de vraagstukken.
- De eindresultaten worden met de leerlingen gedeeld, zodat leerlingen van begin tot eind bij een deelonderzoek betrokken zijn.
- Indien het proces waarin een nieuwe aanpak of nieuw beleid wordt ontwikkeld langer loopt probeert Sociaal Planbureau Groningen de klas waarin verdiepende gesprekken zijn gevoerd, langer betrokken te houden en de ontwikkelingen steeds te spiegelen aan de opvattingen van de jongeren.

Bij iedere uitvraag wordt de volgende procedure gevolgd:

1. Onderzoekers van Sociaal Planbureau Groningen bepalen het thema van de vragenlijst op basis van onderwerpen die zijn aangedragen door leerlingen, scholen, gemeenten en maatschappelijke organisaties en op basis van de actualiteit.

¹ Speciaal onderwijs, praktijkonderwijs, vmbo, havo, vwo

2. De onderzoekers stellen een vragenlijst op. Daarbij betrekken zij jongeren en/of docenten.
3. De onderzoekers maken afspraken met de school over de uitvraag en planning.
4. Er wordt één klas per school geselecteerd voor een verdiepend gesprek. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden tijdens een mentoruur of les maatschappijleer of burgerschapsvorming. Leerlingen in de klas die deelnemen aan verdiepende gesprekken vullen allemaal de vragenlijst in (tijdens een les). Voor de rest van de school is dit optioneel. De voorkeur gaat uit naar diverse klassen met leerlingen van verschillende leeftijden en onderwijstypes.
5. Een of twee weken nadat de vragenlijst is ingevuld komen de onderzoekers langs in de klas om de resultaten te bespreken. Zij lichten het onderzoek toe en geven voorlichting over waarom jeugdparticipatie en participatie in het algemeen belangrijk is. Vervolgens gaan ze met behulp van een werkvorm in gesprek met leerlingen over de onderzoeksresultaten.
6. De onderzoekers nemen de toelichtingen van leerlingen uit het gesprek mee in de duiding van de onderzoeksresultaten. Ze maken van alle onderzoeksresultaten en van de toelichtingen een rapportage.
7. De rapportage wordt gedeeld met de deelnemende leerlingen en scholen.

Het Groninger Jeugdpanel levert voor provincie en gemeenten inzicht en kennis op die gebruikt kan worden in de beleidscyclus. Het levert beleidsmakers, bestuurders, inwoners en de media snel, goede en betrouwbare informatie op over hedendaagse, sociale en maatschappelijke onderwerpen. De resultaten van de onderzoeken zijn te vinden op www.sociaalplanbureau Groningen.nl.

2. Werving

2.1 Onderzoekspopulatie en wervingsmethode

De onderzoekspopulatie bestaat uit jongeren die voorgezet onderwijs volgen in de provincie Groningen. Deze jongeren worden via de school waar zij onderwijs volgen gevraagd vragenlijsten in te vullen. Er wordt niet naar persoonsgegevens gevraagd en de jongeren worden niet longitudinaal gevolgd. Scholen worden gevraagd of zij de samenwerking met Sociaal Planbureau Groningen willen aangaan. Het faciliteren van de uitvragen onder leerlingen vraagt van de school dat de vragenlijst onder de leerlingen wordt verspreid. Daarnaast vragen we de school om met ons één of meerdere klassen te selecteren om verdiepende gesprekken in te voeren. Op dit moment zijn 9 scholen aangesloten, verspreid over de provincie Groningen.

Er is dus geen sprake van een aselechte steekproef, zoals bij het Groningen Panel wel het geval is. Dit betekent dat de resultaten niet geïnterpreteerd kunnen worden als representatief voor alle middelbare scholieren in de provincie Groningen. Wel wordt gepoogd een zo representatief mogelijk groep jongeren te bevragen door ervoor de zorgen dat er een ruimtelijke spreiding van scholen is en dat verschillende onderwijstypes en leerjaren vertegenwoordigd zijn. Als bepaalde gebieden, leerjaren of onderwijstypes niet vertegenwoordigd zijn, wordt actief gezocht naar deelnemende scholen.

Over het algemeen zijn jongeren die voorgezet onderwijs volgen minimaal 12 jaar oud. Het kan echter wel voorkomen dat er leerlingen jonger dan 12 jaar voorgezet onderwijs volgen. Leerlingen worden daarom eerst gevraagd hun leeftijd in jaren aan te geven. Als blijkt dat een leerling jonger dan 12 jaar is, wordt de vragenlijst afgesloten.

3. Anonimiteit en privacy

Sociaal Planbureau Groningen wil zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. Op grond van de privacywetgeving, die Sociaal Planbureau Groningen in acht neemt, is Sociaal Planbureau Groningen daar ook verantwoordelijk voor.

Hoe verwerkt Sociaal Planbureau Groningen gegevens? Deze privacyverklaring is een aanvulling op de Algemene privacyverklaring van CMO STAMM, waar Sociaal Planbureau Groningen onderdeel van is.

Alle deelonderzoeken zijn volledig anoniem. Leerlingen die deelnemen aan de vragenlijsten worden nooit gevraagd om een naam of andere persoonsgegevens te delen. Hierdoor zijn antwoorden van de leerlingen nooit te herleiden naar een individu. Alle gegeven antwoorden worden volledig anoniem behandeld en bewaard.

De bestanden worden op een afgeschermd gedeelte van de server bewaard, waar alleen onderzoekers toegang toe hebben. De server is alleen op afstand toegankelijk via een beveiligde verbinding via VPN over SSH. Tot slot gebruiken we de gegevens die wij verzamelen alleen voor statistische doeleinden. In onze publicaties gaan wij zorgvuldig om met persoonsgegevens. De resultaten van het onderzoek gaan alleen over groepen. Het gaat niet om individuele personen of hele kleine groepen. De uitkomsten zijn dus niet terug te herleiden naar individuen. Het Groninger Jeugdpanel wordt alleen ingezet voor onderzoeken die worden uitgevoerd door, of in samenwerking met, Sociaal Planbureau Groningen.